

500

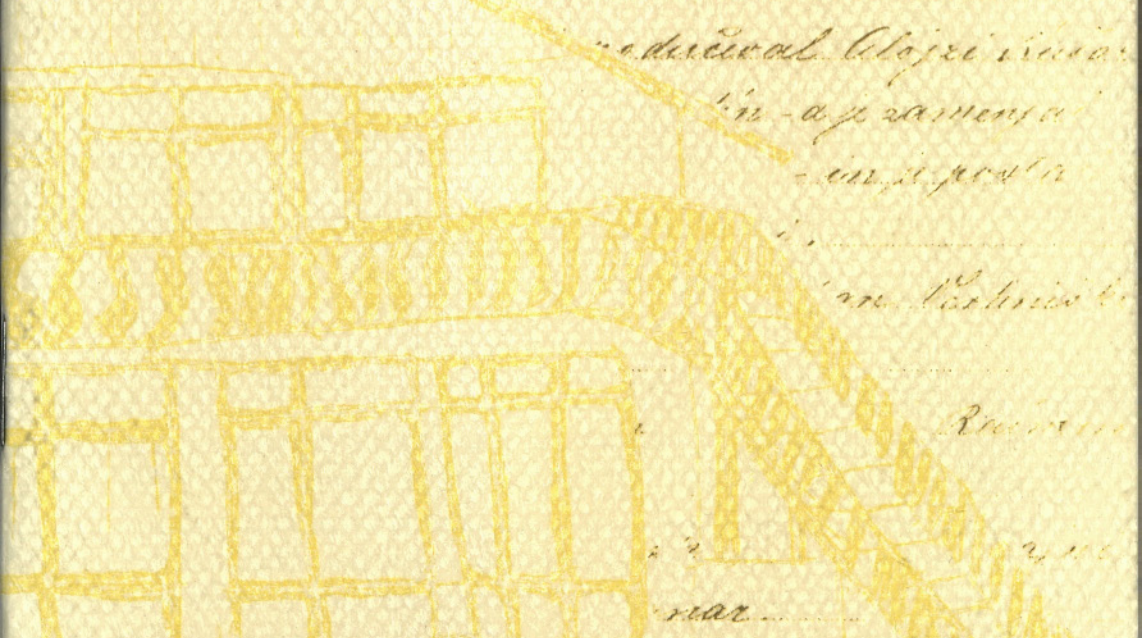
Spomina vredni šolstvo zadevajoči dogodki

863. Je bilo solsko postojajo št. 17, uarijanci na
konec sveta je bila popravljena farma mličnjak.

864. Je pridelal prvi učitelj gosp. Januz Šimen dom
in družje, predstojnik za predstojnika katoliškega cerkve
nariata v Gulljani, to je predstojnik de. i. n.

865. Je pridelal prvi učitelj gosp. Januz Šimen dom
in družje, predstojnik za predstojnika katoliškega cerkve
nariata v Gulljani, to je predstojnik de. i. n.

ALEKSANDRA LIPOVEC
ŠOLSTVO V HOTEĐRSICU

866. Je pridelal prvi učitelj gosp. Januz Šimen dom
in družje, predstojnik za predstojnika katoliškega cerkve
nariata v Gulljani, to je predstojnik de. i. n.

867. učitelj škarka škarg ritar 29/10 876 v vas
in se porudi obiskovanje predstojnika, to je
KCEMEN TBPIN

Knjižico posvečam 20 letnici nove šole v Hotedršici. V njej sem zbrala podatke o dogodkih, ki so bili pomembni za šolo in kraj, tako kot so jih videli in zapisali kronisti skozi leta. Ker pa šola ne more in ne sme biti ločena od kraja, sem v knjižico vključila tudi zapis o Hotedršici nekoč in danes, kot ga je zbral in zapisal Franc Bogataj ter zapis o znanem, a do nedavna zamolčanem pesniku, pisatelju in dramatik Ivanu Albrehtu, katerega dela je zbral, uredil in predstavil Stanislav Nagode.

Aleksandra Lipovec

MEJNIKI

136 let prve šolske stavbe v Hotedršici,
20 let sedanje šolske stavbe.

OTVORITEV NOVE ŠOLE

OB JUBILEJU

Pred dvajsetimi leti, natančneje 24. septembra 1978, je Hotedršica dobila novo osnovno šolo.

»Tistega dne je dobila vas popolnoma novo obleko in vsi so bili na nogah pri pripravah na ta veliki dan. Da je bilo vse še bolj slovesno, je že v zgodnjih jutranjih urah prikorakala v vas godba na pihala iz Logatca, kasneje, pred otvoritvijo, pa še mažoretke. Ob 11. uri je krenila povorka izpred Kulturnega doma do nove šole, kjer so se zvrstili govori, temu pa je sledila kulturna prireditev. Nadaljevalo se je veselo rajanje ob šoli.«

Tako je takratno veselje opisala v šolski kroniki gospa Viktorija Kovač.

Čas hitro beži. Vendar je šola še vedno polna življenja, smeha, dobre volje ... Včasih pa so tu tudi skrbi, odgovornost, želja po čim boljšem, lepšem ... Tako kot nekoč, je tudi danes mladi rod željan znanja. Želje in potrebe pa se iz leta v leto povečujejo. Zato tudi učitelji svoje delo nenehno posodabljamo, iščemo nove poti, s katerimi bomo učence vzpodbujali in jim šolsko delo naredili čim prijetnejše in zanimivejše.

V prihodnje, ko bo osemletka prešla na devetletko, bo potrebno še veliko narediti. Učenci, ki bodo tu nabirali svoje znanje, bodo potrebovali dodatne prostore za igro in učenje. Potrebovali bodo že dolgo pričakovano igrišče za športno vzgojo in prosti čas. Telovadnica, ki jo naši učenci vidijo le na šoli v Logatcu, pa bi omogočala kvalitetnejše delo na področju športne vzgoje.

Z dobro voljo in podporo ljudi se da marsikaj doseči. Zato verjamem, da bomo s skupnimi močmi prišli tudi do telovadnice. Saj veste, OTROCI SO NAŠE NAJVEČJE BOGASTVO, zato jim ponudimo tisto, ob čemer se bodo razvijali, krepili in pametno porabili svojo energijo. Mnogo manj sivih las nam bodo povzročili in mnogo več smeha in iskric v očeh bomo slišali in videli, ko se bodo vračali s treningov, tekem, prijateljskih iger in podobnega.

KJE SE VSE TO DOGAJA?

HOTEDRŠICA

Najlepša notranjska vas, kot so nekoč rekli Hotedršici, leži na kraškem Hotenjskem polju pod nepreglednimi gozdovi skrajnega roba Trnovskega gozda, na nadmorski višini 545 m. Od Ljubljane je oddaljena 42 kilometrov, od občinskega središča pa 12 kilometrov. Do Hotedršice pridemo po vijugasti prometni cesti, poimenovani Keltika, ki pelje naprej proti Idriji.

Skoraj celotno hotenjsko območje leži na krasu. Le na severu meji na predalpski svet. Proti jugozahodu se kraško polje počasi dviga v masiv Javornika, severovzhodno pa se z drevjem poraščeno gričevje širi proti rovtarskemu hribovju in naprej še na škofjeloško in polhograjsko hribovje.

V krajevno skupnost Hotedršica spadajo tudi naselja Ravnik, Žibrše in Novi Svet.

IZVOR IMEN

Po jezikoslovcu Antonu Brezniku naj bi ime Hotedršica nastalo kot zloženka iz besed Hotimir (ime karantanskega kneza) in dražica (v pomenu dolina). Iz tega se da sklepati, da je vas že precej stara. Po ljudskem izročilu so bili prvi naseljenci oglarji iz Hoteje (strme grape od Oblakovega vrha do spodnje Trebuše) na Primorskem. V ta kraj naj bi se naselili tudi ljudje iz Voglarije in Grgarja. V prisojni breg nad zaraščeno in zamočvirjeno ravnino so postavili prvo oglarsko kočo. Ta del vasi se imenuje Koš, baje zato, ker je prvi oglar, ki se je tja priselil, vse svoje premoženje prinesel v košu. Tudi drugi del vasi, ki se imenuje Cajna, je verjetno dobil ime po tem, da je drugi priseljenc prinesel tja svoje premoženje v cajni (pletene košari).

IZ ZGODOVINE HOTE DRŠICE

Po vsej verjetnosti so Hotedršico in Novi Svet poselili Slovenci že v 6. stoletju. Novi Svet se omenja v 15. stoletju v zvezi z železarstvom. Pisni viri iz 16. stoletja navajajo, da je plavž zaradi pomanjkanja železove rude prenehal delovati leta 1589.

Ustno izročilo omenja pojav kajžarstva kot drugi val poselitve teh krajev. Kajžarji so bili lastniki majhnih hišic - kajž. V glavnem so se preživljali z dni-narstvom in prevozništvom (furanjem).

Nekatere najdbe v neposredni bližini in širši okolici kažejo na naselbinsko kontinuiteto vasi že od prazgodovine. Kamnito sekuro, ki so jo našli leta 1935 v bližini vasi, hrani Narodni muzej v Ljubljani. Novejše arheološko odkritje ostankov rimske naselbine je v bližini ceste Kalce - Hotedršica.

Prva omemba Hotedršice sega v leto 1506, ko je tržaški škof Peter po pooblastilu ljubljanskega škofa Krištofa posvetil desni stranski oltar v cerkvi sv. Janeza Krstnika in blagoslovil pokopališče.

Pisni viri iz leta 1526 omenjajo turške vpade. O prisotnosti Turkov, ki so povzročali mnogo gorja in trpljenja, priča taborska cerkev sv. Barbare na Ravniku in priimek Turk, ki je bil še na začetku tega stoletja zelo pogost. Ledinska imena (Turkova dolina) in bogato ljudsko izročilo (o Turku, ki je ostal skrit v sodu, o zakopanem zlatem teletu, o kamnu, na katerem naj bi se videl odtis podkve turškega konja) priča o prisotnosti Turkov v teh krajih.

Skozi Hotedršico so leta 1858 zgradili okrajno cesto, ki je ves promet za rudarsko mesto Idrijo preusmerila skozi Logatec in Hotedršico. Cesta je bila zgrajena na ukaz cesarja Franca Jožefa, gradili pa so jo posestniki sami. Po drugi razlagi pa so jo posestniki gradili na lastno pobudo, ker so bili z dograditvijo južne železnice leta 1858 ob velik del zaslužka. Julija, leta 1883, je po tej cesti pripotoval v Idrijo sam cesar, Franc Jožef I.

Po podatkih Logaškega okrajnega glavarstva iz leta 1889 se je prebivalstvo ukvarjalo s kmetijstvom in živinorejo ter živelo dokaj revno. Poleg kmetovanja so se ukvarjali še s tesianjem lesa, žganjem oglja in apna, furmanstvom, mizarstvom in sodarstvom. Sama Hotedršica je bila središče sodarskega območja (pintarstva). Takrat trgovanja z lesom iz hotenjskih gozdov še ni bilo. Nova cesta pa je prinesla nove možnosti za zaslužek. Prav v tem času se je začelo množično izseljevanje v Ameriko.

HOTEDRŠICA MED PRVO SVETOVNO VOJNO

Proti koncu 1. svetovne vojne, v zadnjih mesecih avstro-ogrske monarhije, je bila Hotedršica zaledni del Soške fronte. Od železniške proge Dunaj - Trst se je v Logatcu odcepila proti Hotedršici železnica, ki je prevažala za boj potreben material po najkrajši poti na Soško fronto. Tu je bilo skladišče vagonov, postaja za natanjanje vode in celo vojaška bolnica - lazaret. Ostanki trase te železnice, ki so jo gradili v glavnem ruski vojni ujetniki, so vidni še danes.

KOŠ MED PRVO SVETOVNO VOJNO

Hiter razvoj kraja se je pričel po koncu prve svetovne vojne. Hotedršico so še nekaj časa zasedali Italijani, ki so se kmalu umaknili proti zahodu in ostali na robu vasi, kjer je potekala jugoslovansko - italijanska državna meja. V času med obema vojnama (okrog leta 1937) je bilo v vasi 619 prebivalcev; v takratni občini Hotedršica - brez Novega Sveta, ki je ostal pod Italijo, pa 800 prebivalcev. V vasi je bilo 5 gostiln s prenočišči, 4 trgovine, mesnica, 3 mlini ter knjižnica in čitalnica. Vas je imela tudi svoj pevski in tamburaški zbor, gasilsko društvo, lovsko družino ter Orle in Sokole.

ORLI LETA 1922

Poleg že opisanih dejavnosti je bil v tem času prebivalcem glavni zaslužek v gozdu. Še naprej so izdelovali sode in škafe. V Italijo pa so samo iz Hotedršice letno izvozili 3000 m³ lesa. Živo se je razmahnilo prevoznštvo.

Cvetelo pa je tudi tihotapstvo (kontrabant), ki ga je v veliki meri vzpodbujala podkupljiva jugoslovanska obmejna straža. iz Jugoslavije so tihotapili konje, moko, kavo, saharin, kože, sol in tobak. Nekaterim je to prinašalo velike zaslužke.

S polnim zamahom je v tem času delovala kolarska obrt, ki je bila neposredno vezana na kovaštvo.

Razvoj kraja je prekinila 2. svetovna vojna. Vas se je razcepila med partizane in domobrance in pristaše enih in drugih. Domobranska postojanka je parti-

zanom ovirala prehod na območje Polhograjskih Dolomitov, zato so jo 7. aprila 1945 bombardirala zavezniška letala, ki so v samem vaškem jedru poškodovala nekaj hiš.

Po letu 1945 je kraj kljub ugodni prometni legi gospodarsko nazadoval. Zaradi takratne politike, ki je zapostavljala te kraje, se je mnogo ljudi odselilo v ZDA in Argentino. Izseljevanje je doseglo svoj vrhunec v sedemdesetih letih, tako da se je število prebivalcev zmanjšalo na 413.

Na razvoj vasi je močno vplivala industrializacija in z njo povezan način življenja. Razpoložljiva delovna mesta, predvsem v Logatcu, so prestrukturirala kmečko prebivalstvo, kar je v večini primerov pomenilo zaposlovanje v nekmetijskih dejavnostih. Čistih kmetov je ostala le peščica. Prevladujejo mešana gospodarstva, saj se večina ljudi vozi na delo v Logatec, Godovič, Idrijo in Ljubljano.

HOTEDRŠICA IN NJENE ZANIMIVOSTI

TOMAŽINOV MLIN

V Hotedršici, nad kraškim breznom stoji mlin, ki je v marsičem edinstven. Na zunaj tristo let stara stavba ne pokaže vsega, saj je mlinsko kolo postavljeno v brezno - ponor, ki požira vodo. Pa tudi brezno je nekaj posebnega, saj del vode odteka proti Planinskemu polju, del pa proti Močilniku. V mlinu so trije mlinski kamni, vendar v jeseni poženejo le tistega, ki melje koruzo, ječmen, oves in črno moko.

ŽEJNA DOLINA

V srednjem delu Žejne doline večina Žejskega potoka ponikne v Kmetovo brezno, ki je pravi labirint vodnih rovov, plitvo pod površjem. Ponorni sistem je raziskan v dolžini 335 m in globini 15 m. V zatrepu je več ponorov na različnih višinah, zanimive so izrazito korozijske oblike. Vzhodno od ponora rastejo na močvirnih travnikih dolgolistna rosika, mala mešinka (*Utricularia minor*), boljši šaš (*Carex pulcaris*) in navadna mastnica (*Pinguicula vulgaris*).

DOLGOLISTNA ROSIKA (*Drosera anglica*)

Rosika je mesojeda rastlina, trajnica, ki z lepljivimi listi lovi manjše žuželke in se z njimi hrani. Posebne listne žleze rosike izločijo prebavne sokove, ki raztopijo plen, rastlina nato vsrka hranilne snovi, neprebavljene ostanke pa izpere deževnica. V Sloveniji uspevajo trije predstavniki tega rodu.

ZNANI HOTENJCI

JOŽEF PLEČNIK

Korenine arhitekta Jožefa Plečnika so v Hotedršici. Njegov oče Andrej Plečnik se je rodil v Hotedršici in se tu izšolal za mizarja. Tudi kasneje, ko se je izselil, je ohranjal stike s svojim bratrancem Ivanom Plečnikom. Ta je imel mizarško delavnico in je pogosto izdeloval pohištvo, tudi zahtevnejše z intarzijo, za Jožefa Plečnika.

IVAN ALBREHT

Ivan Albreht se je rodil 7. maja 1893 v Hotedršici. Študiral je v Ljubljani, kjer je tudi maturiral. Kasneje je študiral tudi v Gradcu in bil kot uradnik zaposlen na Koroškem, kasneje pa tudi v Ljubljani.

Ivan Albreht je s svojim literarnim delom začel kot petošolec v letu 1909/10 v mladinskem listu Angelček, pod psevdonimom Ivan Gregorjev. V raznih objavah je sodeloval pod različnimi imeni: Ivan Gnjevoš, Ivan

Hrast ipd.. Svoje prispevke je začel redno objavljati v Ljubljanskem zvonu leta 1913 pod psevdonimom Ivan Petrovič in še istega leta pod svojim pravim imenom Ivan Albreht. V Ljubljanskem zvonu je objavljaj vse do leta 1930. Z mladinsko pesmijo in prozo je sodeloval tudi pri nedeljskih prilogah za mlade v tedanjih dnevnikih Jutro, Jutranje novosti, Slovenec, Glas naroda in mesečnikih Dom in svet, Mladika, Pod lipo, Svoboda, Vesna, Domači prijatelj, Žena ...

Leta 1924 je na vabilo Stanka Tomšiča prevzel uredništvo Grude, novoustanovljenega mesečnika Zveze kmetjskih fantov in deklet.

V knjižnih izdajah so med obema vojnama izšle zbirke pesmi Slutnje, Prisluškovanje, Odsevi, Eros inferi prozna dela Malenkosti, Paberki iz Roža, Ranjena gruda, Andrej Ternouc, Junak, Dom na slemenu, Zarečani, Nebo gori, Zalina rana, Žerjavica v krvi in mladinski spisi Mlada greda, Zelena livada, Sirota Jerica, Začarana bukev, O srečnem krojaču, Vilinske gosli, Takih pet za mladi svet, Sestrica gre in Bisernica. Prevedel je tudi delo Henricha Manna Srce.

KRONOLOGIJA ŠOLSTVA V HOTEDRŠICI

IN POMEMBNEJŠI DOGODKI V KRAJU, TAKO KOT SO JIH ZAPISALI KRONISTI V ŠOLSKE KRONIKE

30. septembra 1863	je bilo narejeno prvo šolsko poslopje na mestu, kjer je bila poprej farna mežnija.
10. maja 1878	je dobila šola več učnih pripomočkov.
20. januarja 1879	je pričela Marija Schmidt učiti deklice ženskih ročnih spretnosti.
20. januarja 1889	logaški notar je podaril 6 goldinarjev za nabavo »podučnih« knjig.
5. junija 1885	je gospod Ignac Gruntar podaril 12 goldinarjev za šolsko knjižnico.
14. februarja 1887	je bil za dva meseca prekinjen pouk zaradi oslovskega kašlja.
14. aprila 1887	je »po neumorni prošnji krajni šolski svet napravil računski stroj, police za pisanke in obešalo za zemljevide in začetne table«.
29. aprila 1887	je učitelj Mihael Kabaj dokončal obdelovanje šolskega vrta. Posekal je nekaj starih nerodovitnih dreves, prekopal doslej še neobdelano zemljo, zasul je jarek in napravil vodotok. Na prekopani ledini je napravil različne gredice za zelenjavo, sočivje, cvetice in drevesca. Posejal je čez 2000 hruškovih in čez 2000 jabolčnih pečk in cepil 11 jabolčnih in hruškovih panjev.

15. marca 1888 je tukajšnji krajni šolski svet naročil pri g. Ogorevcu v Brežicah na Štajerskem mnogo do sedaj v tem okraju neznanega sadnega drevja. Cepiči so se razdali različnim posestnikom zastonj. Učitelj Kabaj je cepil nad 300 divjakov različnim posestnikom.
15. februarja 1889 je Kmetijska družba v Ljubljani poslala učitelju Kabaju častno diplomu za zasluge iz kmetijstva.
4. maja 1891 so začeli graditi prizidek k šoli. V tem času je bil pouk pri Jakobu Grudnu.
19. oktobra 1891 postane šola dvorazrednica.
21. julija 1893 je Marija Pivk, rojena Nagode, zapustila v svoji oporoki za tukajšnjo šolsko knjižnico 100 goldinarjev. Kupilo se je mnogo zabavnih in pedagoških knjig.
14. aprila 1895 je bil ob pol polnoči močan potres. Zaradi strahu so bili ljudje vso noč pokonci. Treslo se je cel mesec. V tem kraju potres ni povzročil škode.
29. septembra 1897 je prišel odlok, kako naj učiteljstvo ukrepa zaradi moralno pokvarjenih otrok.
26. maja 1902 je izdan odlok deželnega šolskega sveta, ki med drugim pravi:
- vsak otrok mora hoditi redno 6 let v šolo
 - vsak učitelj mora pripraviti podrobni učni načrt za vse predmete in posebno knjigo, kjer naj se zaznamuje gradivo za vsako uro posebej.
15. septembra 1903 je zapustil to šolo Mihael Kabaj. Na tej šoli je služboval 17 let. V tem času je enorazrednico razširil v dvorazrednico, uvedel redno šolsko obiskovanje, napravil šolsko knjižnico in napravil oziroma kupil vse potrebne učne pripomočke. Zunaj šole je

- napravil mlekarno in 5 let neumorno delal za vodovod. Vendar mu kljub temu tedanji župan M. Gruden ni hotel urediti stanovanja, ki je bilo vlažno in skorajda neprimerno za bivanje. Od šole se je poslovil z naslednjimi besedami: »Delal in naredil sem vse, kar je bilo po razmerah kraja in časa mogoče. Dela, skrbi in truda za napredek šole čaka gospode naslednike v obilnosti. Le pogumno na delo, obilno plačilo nas čaka nad zvezdami, ker svet nas noče razumeti, poznati in dati plačilo trudu primerno!«
1. aprila 1911 so se med mladino razširile ošpice. Zboleli sta 2/3 učencev. Umrlo je precej mlajših otrok.
31. julija 1914 se je začela 1. svetovna vojna (Nemčija je napovedala vojno Rusiji).
- novembra 1914 so začela dekleta plesti za vojake pri pouku in doma.
19. avgusta 1915 so začeli pripravljati šolske prostore za vojaško bolnico. Ker se je število bolnikov naglo večalo, so zasedli tudi večje sobe v vasi.
22. maja 1915 se je začel pouk v hiši št. 33. Pouk je trajal le 2 meseca, obisk pa je bil zelo slab, ker so otroci pomagali pri delu na polju.
- 1916, 1917, 1918 nabirajo otroci jagodno in robidovo listje vojakom za čaj. Obisk pri pouku je bil zelo slab, ker morajo otroci pomagati pri delu doma.
- 1921 / 22 Na šolo pride dopis, da se za novo vpisane učence vpelje Matični list in Izkaz o šolskem napredku.
15. septembra 1922 postane šola trirazrednica.
- 1925 so v šoli zamenjali in obnovili pod, v učilnicah

decembra 1930

pa postavili lončene peči. Dobili so šolsko lekarno za prvo pomoč učencem.

10. maja 1932

je krajevni šolski odbor oddal prošnjo na bansko upravo za ogledno komisijo katera naj pregleda šolo, če se sploh da predelati, ali pa ogleda prostor za novo poslopje.

1932

gospod Perpar začne z zdravniškimi pregledi šolskih novincev.

šolski otroci uprizarjajo dramske igrice, katerih dobiček je bil namenjen revnim otrokom za kruh.

ŠOLSKI OTROCI SO POD VODSTVOM FRANČIŠKE GABROVŠEK, GABRIJELE RAJER IN CIRILA JELINČIČA ZAIGRALI IGRICO **KRALJ MATJAŽ**

24. decembra 1935

je v Hotedršici prvič posvetila električna luč.

31. marca 1940

je bil ukinjen šolski pouk za tri tedne zaradi splošne mobilizacije.

6. aprila 1941

se začne 2. svetovna vojna.

februarja 1942

so začeli poučevati italijanščino kot prost predmet.

9. septembra 1943

je Italija kapitulirala.

24. septembra 1943

pridejo v Hotedršico Nemci.

marca 1944	je bil izdan odlok, da morajo v višji ljudski šoli poučevati nemščino kot obvezen učni predmet.
1944	je bilo na šolo začasno sprejetih 20 učencev. Nekaj iz Novega Sveta, ker tam ni bilo pouka, nekaj iz požganega Godoviča in nekaj beguncev iz Črnega Vrha.
1945	Od 7. aprila do 28. maja je bil prekinjen pouk zaradi zračnega napada. Ljudje so bili prestrašeni in mnogo se jih je izselilo v bližnjo okolico. Ljudska šola se je preimenovala v Osnovno šolo. Začneta izhajati mladinska lista Ciciban in Pionir.
31. januarja 1946	so na šoli ustanovili Podmladek Rdečega križa.
1947	so otroci udarniško odstranjevali ruševine.
16. septembra 1948	je bilo Slovensko primorje priključeno Jugoslaviji. Po 29 letih je bila odpravljena meja med Jugoslavijo in Italijo. Godovčan in Hotenjc sta prežagala zaporni drog, ki nas je doslej ločil. Otroci iz Novega Sveta, ki so morali do sedaj obiskovati italijansko šolo v Novem Svetu, so sedaj všolani v tukajšnjo šolo.
1947/48	je bila uvedena sedemletna šolska obveznost.
1949/50	so uvedli šolske kuhinje za socialno ogrožene in oddaljene učence. Upravljala in vodila jo je učiteljica Jelica Gabrovšek.
1950/51	so na šoli organizirali »šivalno-prikrojevalni« tečaj za dekleta in žene. Vodila ga je šivilja Nežka Gantar. Učiteljica Jelica Gabrovšek je bila pobudnica za ustanovitev in otvoritev materske posvetovalnice v Hotedršici.
1951/52	je uvedena osemletna šolska obveznost.

februarja 1952	je zapadlo zelo veliko snega. Ustavljen je bil ves promet. Vsi mlajši ljudje so morali kidati sneg, da je bila cesta iz Logatca preko Hotedršice do Idrije zopet odprta.
1952/53	so zamenjali pode v učilnicah, vstavili dvoje novih oken na podstrešju, popravili vežna vrata, vsa okna in streho.
1953/54	so bili uvedeni športni dnevi.
1957/58	je bila šola v celoti obnovljena. Napeljana je bila nova električna napeljava in vodovod v prvo nadstropje, stavba je dobila nova okna in fasado, za eno učilnico je bil nabavljen celoten inventar, v pritličju je bil v obeh kuhinjah položen nov ladijski pod in vsi prostori so bili prebeljeni.
1962/63	Do konca leta 1962 je bila šola samostojna, s 1. januarjem 1963 pa se je združila s centralno šolo v Gornjem Logatcu in postala podružnična. Na šoli so ostali samo prvi štirje razredi, ostali pa so se vozili v Logatec.
maja 1965	so pričeli obnavljati cesto skozi Hotedršico, ki je bila dolgo časa tarča zbadljivk. Celo poletje so jo ravnali in asfaltirali, da je bila jeseni gotova. Vaščani so jo bili zelo veseli, ker je bila tako lepa, brez lukenj in brez prahu.
1967/68	V začetku junija so učenci 4. razreda za teden dni prvič odšli v šolo v naravi v Malinsko na Krku. Med zimskimi počitnicami je bilo prvič organizirano smučanje pod vodstvom smučarskih učiteljev iz Gornjega Logatca.
1968/69	Pevci šolskega pevskega zbora in odlični učenci so za en dan odšli na morje.
1969/70	Šola v naravi za 4. razred se preseli na Debeli rtič.

- 1970/71 Prične se 5 dnevni delovni teden.
V vasi popravijo veliko hiš, zato ima vas mnogo lepši videz.
- 1971/72 Na šoli začno poučevati novo matematiko, s katero se mučijo učitelji, starši in učenci.
Od marca do junija je bila na šoli prvič organizirana mala šola.
- 1974/75 Na šoli ostaneta samo 1. in 2. razred, ostali učenci pa se vozijo v šolo v Logatec, ker se na razpisano delovno mesto ni javil nihče.
- 1975/76 je bil izglasovan samoprispevek za novo šolo v Hotedršici.
9. septembra 1977 je bil postavljen temeljni kamen za novo šolo.

POSTAVITEV TEMELJNEGA KAMNA

- avgusta 1978 so pričeli s čiščenjem in širjenjem potoka, ki prevečkrat poplavlja in dela škodo.
- 1978/79 Nova šola je bila dokončana in 25. septembra se je pričel pouk v novi šoli. Zopet so na šoli vsi štirje razredi in dve učiteljici.

UTRINEK Z OTVORITVE ŠOLE

1980/81

Na novi šoli se kažejo prve pomanjkljivosti, ki jih izvajalec del (Zidgrad) noče odpraviti. Največ težav je s streho, ki pušča, in s kletjo, ki jo ob vsakem dežju zalije talna voda.

1981/82

13. februarja 1982 so v prenovljeni stari šoli odprli obrat ISKRA. Tu je dobilo delo 50 krajanov in krajanek.

1983/84

V tem šolskem letu uvedemo v šolsko delo KULTURNE in NARAVOSLOVNE DNEVE ter DRUŽBENO POTREBNO DELO. Ti dnevi naj pripomorejo, da učenci aktivneje spoznava-
jo svet okoli sebe, si razvijajo samostojnost, kritičnost, ustvarjalnost in splošno raz-
gledanost.

1985/86

Na šoli smo pričeli z rednim sistematičnim kontroliranjem čistoče zob. Vsak mesec pride na šolo ga. Sonja Pajntar in s posebnimi tabletkami preveri čistočo zob. Namen te akcije je, da izkoreninimo zobno gnilobo. ob 18.45 se je v Hotedršici razvil mini tornado, ki je dvigoval strehe, ruval drevje in podiral poslopja. Ravno v pasu, kjer je divjal tornado, stoji tudi naša šola. Vrtinčast vihar ji je dobesedno odnesel streho.

23. avgusta 1986

Strešniki in ostrejša sosednjih hiš so popolnoma uničili sprednjo stran šole. Tornado se je pomikal od Hotedršice čez Žibrše, Vrhniko do Bevk, tam pa je izgubil svojo moč. Za sabo pa je puščal podrtije in prestrašene ljudi, ki še dolgo niso verjeli svojim očem.

ŽALOSTEN POGLED NA ŠOLO

Krajani so še isti večer priskočili na pomoč vsem prizadetim, da so za silo pokrili poslopja, saj je močno deževalo.

Z delom so nadaljevali tudi naslednje dni, dokler niso bile vse hiše pokrite. Brez strehe je ostala samo še šola.

1986/87

To šolsko leto se je pričelo precej drugače, kot ostala leta. Zaradi neurja, ki nam je podrl šolo, smo s poukom začeli v Gasilskem domu (1. in 2. razred) in Lovski koči (3. in 4. razred). Tako je pouk potekal dva meseca, dokler ni bila šola obnovljena. Obnovo šole je prevzel Gradnik Logatec. Šolo je uspešno obnovil v dveh mesecih. Poleg obnove pa so odpravili nekatere slabosti, na katere smo že dlje časa opozarjali. Ob šoli so napravili drenažo, tako da smo letos prvič imeli suho klet. Še pomembnejša pa je streha, ki so jo prekrili s tegulo in napravili dobro izolacijo. Tako smo od letos naprej imeli suho šolo, precej pa se je poznalo tudi pri toploti.

16. januarja 1987
1987/88

je zaradi obilice snega odpadel pouk v celi občini. Zaradi velikega števila učencev smo zaposlili še tretjo učiteljico. Delo v štirih razredih smo si enakomerno porazdelile.

25. junija 1991	smo razglasili samostojno Slovenijo.
27. junija 1991	se je v Sloveniji začela vojna. Napadla nas je JLA, ki jo je vodila vlada v Beogradu. Po desetih dneh se je JLA umaknila iz Slovenije.
1992/93	Šola v naravi se preseli v Savudrijo.
1993/94	Na šoli smo uvedli dodatni pouk angleščine za učence 3. in 4. razreda. Enkrat tedensko prihaja učiteljica Bojana Levinger in poučuje eno uro v 3. razredu in eno uro v 4. razredu. Vključeni so vsi učenci. Asfaltirali so cesto proti Novemu Svetu in Žejni dolini.
1994/95	V tem letu so dokončali asfaltiranje ceste proti Novemu Svetu, asfaltirali so cesto na Ravnik in nekaj ulic v Hotedršici. Začeli smo s pogovori in iskanjem rešitev za izgradnjo košarkarskega igrišča pri šoli. Hotedršica se je vključila v projekt CRPOV (celostni razvoj podeželja in vasi). V okviru tega projekta naj bi se uredilo vaško jedro (trg pred cerkvijo) in pročelja hiš ob potoku do mostu.
1997/98	Uvedli smo individualno pomoč za učence, ki se težje učijo. Specialna pedagoginja Jana Martinšek prihaja enkrat tedensko in z njimi individualno dela.
1998/99	V začetku leta so stekle priprave in pogajanja za izgradnjo košarkarskega igrišča pri šoli.

Praznujemo 20 letnico šole.

ŠTEVILO UČENCEV NA ŠOLI

LETO	SKUPNO ŠTEVILO UČENCEV	1. RAZRED	LETO	SKUPNO ŠTEVILO UČENCEV	1. RAZRED
1883 / 84	114	?	1919 / 20	?	?
1884 / 85	123	?	1920 / 21	?	?
1885 / 86	132	?	1921 / 22	?	?
1886 / 87	145	34	1922 / 23	?	?
1887 / 88	147	30	1923 / 24	?	?
1888 / 89	154	30	1924 / 25	74	?
1889 / 90	193	30	1925 / 26	?	?
1890 / 91	201	32	1926 / 27	?	12
1891 / 92	201	29	1927 / 28	?	?
1892 / 93	210	28	1928 / 29	?	?
1893 / 94	206	35	1929 / 30	?	?
1894 / 95	213	25	1930 / 31	?	?
1895 / 96	222	31	1931 / 32	?	?
1896 / 97	231	33	1932 / 33	108	37
1897 / 98	228	31	1933 / 34	118	?
1898 / 99	?	22	1934 / 35	?	?
1899 / 1900	?	29	1935 / 36	107	?
1900 / 01	222	30	1936 / 37	112	?
1901 / 02	208	24	1937 / 38	108	?
1902 / 03	206	28	1938 / 39	110	?
1903 / 04	196	31	1939 / 40	104	?
1904 / 05	189	?	1940 / 41	?	?
1905 / 06	?	?	1941 / 42	?	?
1906 / 07	190	34	1942 / 43	?	?
1907 / 08	191	?	1943 / 44	?	?
1908 / 09	206	?	1944 / 45	133	?
1909 / 10	203	30	1945 / 46	119	28
1910 / 11	?	?	1946 / 47	114	13
1911 / 12	?	35	1947 / 48	?	?
1912 / 13	?	?	1948 / 49	112	17
1913 / 14	?	?	1949 / 50	121	27
1914 / 15	?	?	1950 / 51	121	11
1915 / 16	?	?	1951 / 52	118	17
1916 / 17	?	?	1952 / 53	107	16
1917 / 18	?	?	1953 / 54	103	14
1918 / 19	?	?	1954 / 55	97	18

LETO	SKUPNO ŠTEVILO UČENCEV	1. RAZRED	LETO	SKUPNO ŠTEVILO UČENCEV	1. RAZRED
1955 / 56	85	14	1993 / 94	43	12
1956 / 57	78	12	1994 / 95	43	8
1957 / 58	88	20	1995 / 96	44	12
1958 / 59	95	20	1996 / 97	41	10
1959 / 60	99	22	1997 / 98	40	10
1960 / 61	101	18	1998 / 99	41	8
1961 / 62	82	14			
1962 / 63	60	14			
1963 / 64	58	13			
1964 / 65	52	15			
1965 / 66	?	?			
1966 / 67	55	16			
1967 / 68	51	11			
1968 / 69	44	13			
1969 / 70	46	12			
1970 / 71	40	10			
1971 / 72	42	11			
1972 / 73	43	12			
1973 / 74	46	19			
1974 / 75	31	12			
1975 / 76	24	12			
1976 / 77	22	10			
1977 / 78	23	13			
1978 / 79	42	7			
1979 / 80	43	14			
1980 / 81	43	12			
1981 / 82	38	10			
1982 / 83	38	7			
1983 / 84	39	14			
1984 / 85	41	11			
1985 / 86	45	15			
1986 / 87	48	12			
1987 / 88	54	16			
1988 / 89	51	6			
1989 / 90	49	14			
1990 / 91	46	9			
1991 / 92	40	11			
1992 / 93	45	12			

UČITELJI V HOTEDRŠICI - OD ZAČETKOV DO DANES

1863-1869	JANEZ TREVEN	
1869-1870	LEOPOLD ZUPIN	
1870-1871	ALOJZI KUŠAR	
1871-1875	JANEZ VALENTIN	
1876	MARKA MARGREITER	
1877-1878	ADALBERT RIBNIKAR	
1878-1880	FRANJO SCHMIDT	
1879	MARIJA SCHMIDT	
1881-1883	MAKS IVANETIČ	
1883-1885	KAREL WEBER	
1885-1903	MIHAEL KABAJ	22 let
1891-1894	FRANČIŠKA ŽEBRE	
1894-1903	MARIJA SUSTERŠIČ	
1903-1904	GABRIJELA DERMEJ	
1904	THEODOR SCHULLER	
1904-1907	IVAN BEZELJAK	
1904-1911	LEOPOLDINA RANT	
1907-1909	JOSIPINA ZALETEL	
1909	JANKO GARVAS	
1909-1910	DOMINIK BRIC	
1910-1915	KAROL ŠTRAVS	
1911-1912	MARIJA CURK	
1912-1948	FRANČIŠKA GABROVŠEK	36 let
1916-1920	CIRILA RAKOVEC	
1920-1956	GABRIJELA RAJER - GABROVŠEK	36 let
1921-1925	VALENTIN DOLJAK	
1925-1941	CIRIL JELINČIČ	16 let
1942-1944	RAFAEL ZAZULA	
1944	STANE ŠTUKELJ	
1945-1946	MIRA BOLE	
1946-1948	ANTONIJA PREVEC	
1948-1950	ANA VOLČJAK	
1950-1951	MILAN SARTORI	

1951-1952	ALBIN BERČIČ	
1952-1953	ALENKA KAČIČ	
1953-1954	ŠTEFANIJA KUTNAR	
1954-1955	BENJAMINA FINK	
1955-1956	ZINKA KRAJNIK	
1955-1956	MILKA ŽNIDARŠIČ	
1956-1960	ROMAN ŽUN	
1956-1960	ANICA BENEDIČIČ – ŽUN	
1957-1958	HEDVIKA MOČNIK	
1958-1971	JERMAN – RAČNIK	13 let
1959-1966	JOŽICA SLIVŠEK	
1960-1962	JOŽE URŠIČ	
1966-1981	VIKTORIJA KOVAČ	15 let
1971-1973	JOŽICA KRŽE	
1973-1974	ANICA PERPAR	
1978-1979	IVANKA KRIŽMAN	
1979-1982	BORIS FILIPIČ	
1981-1983 in		
1988-1989	DARJA RUPNIK – SELIŠKAR	
1982-1985	BOŽA ISTENIČ – NAGODE	
1983- ...	ALEKSANDRA RIHBERGER – LIPOVEC	
1985-1986	MILENA CASERMAN	
1986-1989	ZVONKA PEČENKO – POLENČIČ	
1987-1994	SIMONA JELOVŠEK	
1990-1991	MARINA OSTERMAN	
1989- ...	JOŽICA NAGODE	
1994-1997	MIHAELA MENARD	
1997-1998	ALJA BUDAIR	
1997	POLONA KORENČ	
1997-1998	JANA PAVLIN	
1998- ...	SIMONA PETERNELJ	

Učiteljice, ki so se v času poučevanja na šoli poročile, imajo vpisana oba priimka.

Učitelji, ki so na šoli poučevali več kot 10 let, so krepko izpisani.

RAVNATELJI

Dokler je bila šola samostojna, so bili na šoli nadučitelji oziroma šolski upravitelji, ki so učili in upravljali delo na šoli skupaj s KRAJEVNIM ŠOLSKIM SVETOM. Ko pa je šola postala podružnična, so delo na šoli spremljali in nadzirali naslednji ravnatelji:

1962/63-1969/70

1970/71

1971/72-1973/74

1974/75-1976/77

1977/78

1978/79-1982/83

1983/84-1991/92

1992/93- ...

VINKO HALOŽAN

MARCEL ŠTEFANČIČ

VIKTOR ŠEN

KARLO NANUT

IVANKA KRIŽMAN

MAJDA OSTERC

VILMA MEZE

BORUT FEFER

KAZALO

MEJNIKI.....	2
OB JUBILEJU.....	3
HOTEDRŠICA.....	4
IZVOR IMEN.....	4
IZ ZGODOVINE HOTEDRŠICE.....	5
HOTEDRŠICA IN NJENE ZANIMIVOSTI.....	8
TOMAŽINOV MLIN.....	8
ŽEJNA DOLINA.....	8
DOLGOLISTNA ROSIKA (<i>Drosera anglica</i>).....	9
ZNANI HOTENJCI.....	10
JOŽEF PLEČNIK.....	10
IVAN ALBREHT.....	10
KRONOLOGIJA ŠOLSTVA V HOTEDRŠICI.....	11
ŠTEVILO UČENCEV NA ŠOLI.....	21
UČITELJI V HOTEDRŠICI – OD ZAČETKOV DO DANES.....	23
RAVNATELJI.....	25
LITERATURA.....	27
FOTOGRAFIJE.....	27

LITERATURA

Franc Bogataj: Hotedršica (prispevek v Logaških novicah 28. februarja 1997)

Stanislav Nagode: Življenje in delo Ivana Albrehta

P. Skobrne : Rosika (koledar)

Šolske kronike od 1863 do danes

ATLAS SLOVENIJE - Slovenija na zemljevidih, v slikah in besedi (Založba Mladinska knjiga)

FOTOGRAFIJE

Fotografije iz zgodovine Hotedršice so last gospoda Ludvika Zelenca, ostale pa so iz šolskega arhiva.

Lektorirala: Bojana Levinger

Avtor: Aleksandra Lipovec

Izdala in založila: OŠ Tabor Logatec, maj 1999

Naklada: 250 izvodov

Realizacija: OREL d.o.o.

Logatec

D 37

LIPOVEC A.

Šolstvo

37 057(091)(497.4 Hotedršica)

0037754

COBISS c

KNJIŽNICA LOGATEC

